

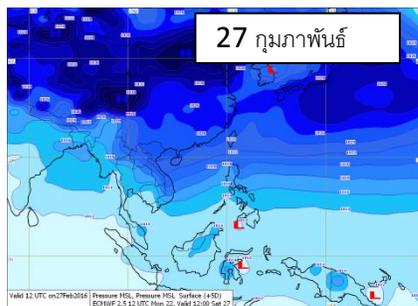
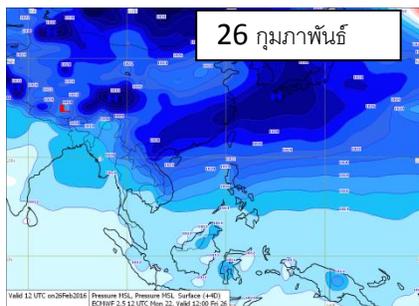
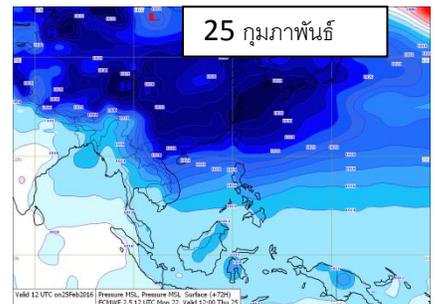
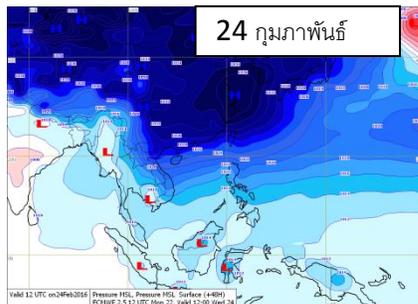
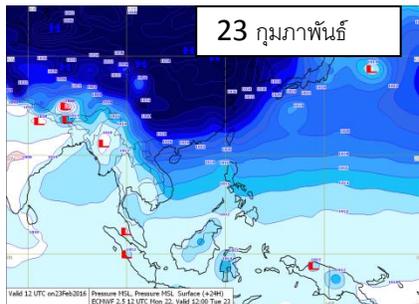
สรุปประเด็นสำคัญของการประชุมคณะกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ
ครั้งที่ 8/2559 วันอังคารที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ กรมชลประทาน สามเสน

ผู้แทน กฟผ. เข้าร่วมประชุม

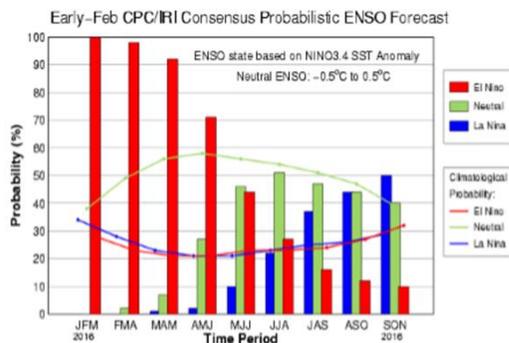
- | | | |
|-----------------------------|------------------|--------------|
| 1. นายชัยยุทธ จารุพัฒนานนท์ | กจน-พฟ | อสร. |
| 2. นางวันเพ็ญ แก้วแกมทอง | วศ.9 ทนท.ทบน-พฟ. | กจน-พฟ. อสร. |
| 3. นายสันทัต สมพงษ์สวัสดิ์ | ทวน-ส. | กวด-ส. อคฟ. |

1. สภาพอากาศ โดย กรมอุตุนิยมวิทยา (สุรพงษ์ สารปะ นักอุตุนิยมวิทยาชำนาญการพิเศษ) สรุปได้ดังนี้

- 1) วันที่ 23 ก.พ. บริเวณความกดอากาศสูงที่ปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและทะเลจีนใต้มีกำลังอ่อน ทำให้บริเวณประเทศไทยมีหมอกในตอนเช้าและมีหมอกหนาในบางพื้นที่
- 2) แต่บริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางอีกระลอกหนึ่ง ได้แผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศจีนตอนใต้แล้ว คาดว่าจะแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ในช่วงวันที่ 24-27 ก.พ. ทำให้บริเวณประเทศไทยตอนบนมีฝนบางแห่งในระยะแรก และอากาศจะเย็นลงกับมีลมแรง อุณหภูมิจะลดลง 2-4 องศาเซลเซียส โดยเริ่มจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน ส่วนภาคอื่นๆจะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป
- 3) สำหรับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังแรงขึ้น ทำให้อ่าวไทยตอนล่างตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไปมีคลื่นสูง 2-3 เมตร



ECMF Model, MSL
วันที่ 23-27 กุมภาพันธ์ 2559

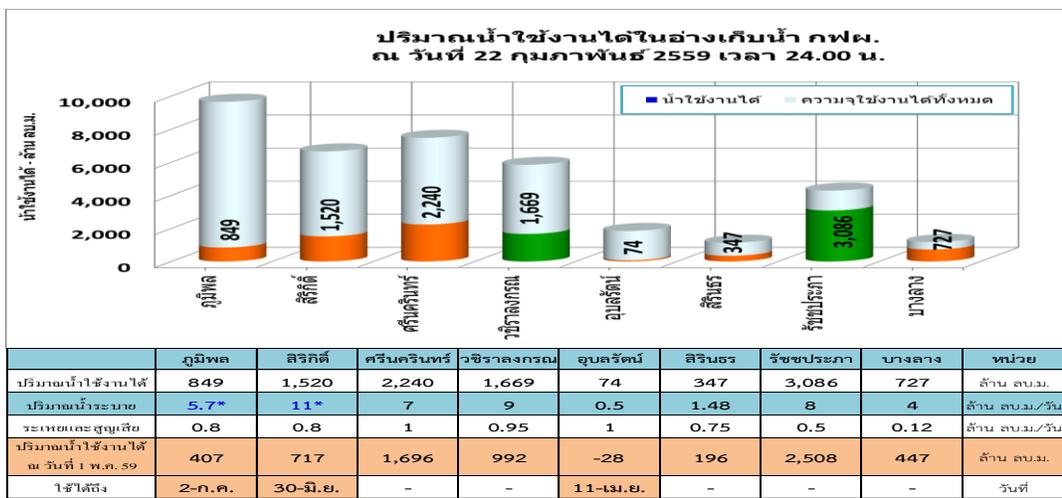


4) การคาดหมายสถานการณ์ปรากฏการณ์ เอลนีโญ : จากความผิดปกติของอุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกและระบบบรรยากาศในเขตศูนย์สูตรมีแนวโน้มสูงกว่าค่าปกติอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว ยังคงเป็นปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังแรง และจะค่อยๆ ลดระดับความรุนแรงลงและเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงกลางปี 2559 (พฤษภาคม - กรกฎาคม) และมีโอกาส 50% ที่จะเกิดปรากฏการณ์ลานีญาในช่วงปลายปี 2559 (กันยายน-พฤศจิกายน)

2. สถานการณ์น้ำในเขื่อน กพผ.

ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 24.00 น. มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ กพผ. ทุกแห่งรวม 33,662 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55 ของความจุ เป็นปริมาณน้ำที่สามารถใช้การได้ 10,619 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 28 ของความจุใช้การได้ น้อยกว่าปีที่ผ่านมา 3,738 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 26

อ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้อยอยู่ในขั้นวิกฤติก่อนเขื่อนอื่น คือ เขื่อนอุบลรัตน์ ปัจจุบันมีปริมาณน้ำใช้การได้เหลืออยู่เพียง 74 ล้าน ลบ.ม. ต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี มีการระบายน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศวันละ 0.5 ล้าน ลบ.ม. และมีปริมาณน้ำที่ระเหยและสูญเสียวันละ 1 ล้าน ลบ.ม. รวมเป็นปริมาณน้ำลดลงประมาณวันละ 1.5 ล้าน ลบ.ม. คาดว่าจะสามารถใช้งานได้ถึงวันที่ 11 เมษายน 2559 โดยเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 กพผ. ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทำหนังสือรายงานสถานการณ์น้ำไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น และสำเนาเรียนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบสถานการณ์น้ำเขื่อนอุบลรัตน์ซึ่งลดน้อยลงทุกวัน หากไม่มีการควบคุมกิจกรรมการใช้น้ำในลำน้ำพองทั้งการเลี้ยงปลากระชัง โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ ให้ใช้น้ำอย่างประหยัดและควบคุมคุณภาพน้ำอย่างเคร่งครัดแล้วอาจจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพน้ำได้



และตามที่ ผู้แทน กพผ. ได้นำเสนอข้อมูลสถานการณ์น้ำเขื่อนอุบลรัตน์ และแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงหนังสือรายงานสถานการณ์น้ำไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ดังที่กล่าวข้างต้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จึงได้ส่งโทรสารลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และผู้อำนวยการป้องกันภัยทุกจังหวัด ควบคุมดูแลการใช้น้ำและเฝ้าระวังการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำตามมา

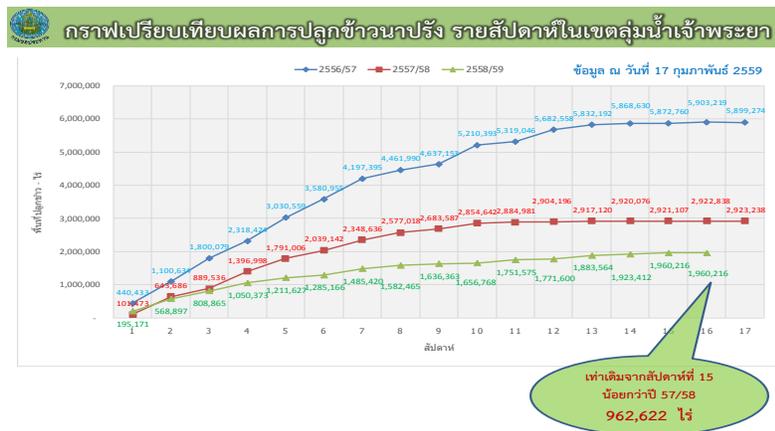
3. ผลการใช้น้ำของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ในช่วงฤดูแล้งปี 2558/59

ปัจจุบันปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติในลำน้ำและในแหล่งน้ำต่างๆ ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาลดน้อยลง และบางพื้นที่ได้หมดลงแล้ว ทำให้มีความต้องการใช้น้ำชลประทานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงที่ค่าความเค็ม ณ สถานีประปาสำแลจะสูงขึ้นจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เห็นชอบในหลักการ ให้กรมชลประทานสามารถระบายน้ำเพิ่มเติมจากแผนที่วางไว้ จากเดิมระบายน้ำในเกณฑ์เฉลี่ยวันละ 15.9 ล้าน ลบ.ม. ขึ้นเป็นวันละ 18.9 ล้าน ลบ.ม. เป็นระยะๆ ตามความจำเป็น โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2559 เป็นต้นมา แต่รวมกันตลอดช่วงฤดูแล้งเพิ่มขึ้นไม่เกิน 300 ล้าน ลบ.ม. เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ได้ทันทั่วทั้ง

กรมชลประทานจึงได้จัดส่งแผนการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ที่ปรับเพิ่มขึ้นจากเดิม 2,400 ล้าน ลบ.ม. ขึ้นเป็น 2,700 ล้าน ลบ.ม. มีรายละเอียดดังนี้

	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	รวมทั้งหมด	1 พ.ย. 58-22 ก.พ.59		
	แผนการระบายน้ำรายเดือน							แผน	ระบายจริง	มาก/น้อยกว่าแผน
เขื่อนภูมิพล	124	130	142	151	178	174	900	510	532	22
เขื่อนสิริกิติ์	253	263	289	307	346	343	1,800	1,036	1,032	-4
รวม	377	393	431	458	524	517	2,700	1,546	1,564	17

ผลการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558 – 22 กุมภาพันธ์ 2559 มีการระบายน้ำรวม 1,564 ล้าน ลบ.ม. มากกว่าแผน 17 ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำใช้งานได้ในเขื่อนทั้งสอง 2,369 ล้าน ลบ.ม. หากมีการระบายน้ำตามแผนที่ปรับเพิ่ม จะมีปริมาณน้ำใช้งานได้คงเหลือ ณ สิ้นฤดูแล้งประมาณ 1,300 ล้าน ลบ.ม.



ผลการปลูกข้าวนาปรังในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปี 2558/59 ข้อมูล ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังแล้วทั้งสิ้น 1.96 ล้านไร่ น้อยกว่าปีที่แล้วในช่วงเวลาเดียวกัน 0.96 ล้านไร่ อีกทั้งแนวโน้มการเพิ่มขึ้นก็น้อยกว่าปีที่ผ่านมา อันเป็นผลจากการดำเนินการตามกรอบมาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบปัญหาวิกฤติภัยแล้งทั้ง 8 มาตรการ

สำหรับพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังที่เพิ่มขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2559 ได้แก่ จ.ฉะเชิงเทรา จ.นครนายก จ.พระนครศรีอยุธยา และ จ.พทุมธานี อธิบดีกรมชลประทาน ได้ทำหนังสือลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีแนวโน้มจะเพาะปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้นอีก เพื่อขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงสถานการณ์น้ำและปริมาณน้ำที่จัดสรร ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังได้ หากทำการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นยิ่งมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ กรมชลประทานไม่สามารถสนับสนุนปริมาณน้ำรวมถึงการชดเชยความเสียหายใดๆ จึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือควบคุมการเพาะปลูกข้าวนาปรังและการใช้น้ำให้เป็นไปตามแผนอย่างเคร่งครัด

จากการติดตามปริมาณน้ำ ณ จุดควบคุมต่างๆ ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา หลังจากที่มีการปรับเพิ่มการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ พบว่า ปริมาณน้ำที่สถานี N.5A และสถานี C2 ต่ำกว่าปริมาณน้ำที่ควบคุมที่ควรจะเป็น โดยมีปริมาณน้ำหายไปประมาณวันละ 3 ล้าน ลบ.ม. ประธานจึงได้กำชับสำนักชลประทานที่ 3 และ 4 ให้ระมัดระวังการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะสถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตร ไม่ให้มีการลักลอบสูบน้ำ

ในลุ่มน้ำแม่กลอง ปัจจุบันเริ่มประสบปัญหาความเค็มในแม่น้ำท่าจีน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ความเห็นชอบให้ปรับแผนการจัดสรรน้ำของลุ่มน้ำแม่กลอง เพิ่มขึ้นจากแผนเดิม 272 ล้าน ลบ.ม. หรือจาก 2,950 ล้าน ลบ.ม. เพิ่มขึ้นเป็น 3,222 ล้าน ลบ.ม.

ในช่วงท้ายของการประชุม ประธาน ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า นายกรัฐมนตรี จะได้ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดอุทัยธานี

กำหนดการประชุมครั้งต่อไป วันจันทร์ที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559

นางวันเพ็ญ แก้วแกมทอง วศ.9 ททท.ทบน-พพ.

สรุประเด็น